

[Hans Rasmussen.]

Der er adskillige lønmodtagere i dette land, bl. a. inden for de ufaglærte, som kun har fra hånden og i munden, og det er bl. a. dem, der skal hjælpes i den situation, vi står i.

Ja, jeg vil gerne med disse bemærkninger endnu en gang understrege, at jeg tror, at som situationen ligger her i folketinget mellem de bærende kræfter, er der også mulighed for at komme igennem med dette lovforslag.

Henry Christensen: Det kan vel næppe undre — sådan som lovforslagets baggrund er, og sådan som lovforslaget jo i det hele taget er lagt frem — at det er spørgsmålet om personkredsen, der tilsyneladende må volde de største vanskeligheder og også har gjort det under den debat, der her har fundet sted. Den højtærede arbejdsminister siger jo, at når man fandt det nødvendigt at fremsætte dette lovforslag, skyldtes det dels de vanskeligheder, der var med pensionsordningen, dels med problemet om personkredsen. Det har den højtærede minister jo ret i. Men den højtærede minister tilføjer, at han hellere ville udtrykke det på den måde, at loven jo udjævner skel, mere end den skaber skel. Jeg vil medgive den højtærede minister, at loven i mange henseender kan siges at udjævne skel i forhold til det bestående. Men det er ikke nogen god begrundelse for at ville gennemføre et lovforslag, at man etablerer en lang række nye skel af den art, jeg omtalte i mit første indlæg.

Den højtærede minister var — og det gjorde mig mest betænkelig — så optaget af at fremhæve alle de vanskeligheder, der var ved at nå frem til at gøre loven til en alle omfattende lovgivning, og det var, ligesom om disse betænkeligheder har været så store, at man ikke fik ret meget trøst; ministeren konkluderede dog i, at han alligevel mente, man nok skulle kunne nå frem dertil.

Jeg var også ked af, at ministeren blev ved med at opretholde tanken om, at f. eks. unge erhvervsdrivende bedre kunne sikre sig gennem livrente. Det er under forudsætning af, at ordningen ikke ændres i tidens løb, og det tror jeg ikke er en rigtig forudsætning. Jeg tror, ministeren var

mere reel ved at erkende, at det gør den. Det vigtigste problem ved gennemførelsen af denne ordning er jo dog de erhvervsdrivendes forhold til den.

Det ærede medlem hr. Helge Larsen var også inde på spørgsmålet på grundlag af mine bemærkninger og sagde meget rigtigt, at det ikke er sikkert, at enhver selvstændig erhvervsdrivende vil være interesseret i at være med. Det er et rimeligt spørgsmål at rejse. Der er jo i det hele taget den forskel på de erhvervsdrivende og lønmodtagerne, at de erhvervsdrivende skal betale bidraget alene, de har ingen arbejdsgivere, hvor de kan hente de $\frac{2}{3}$. Det kan godt give anledning til særlige overvejelser, det er jeg ganske enig i. Det kan også give anledning til eventuelle særlige regler.

Den højtærede minister pegede på den norske ordning, hvor der var adgang til at melde sig til. Jeg tror ikke, man kan bygge ordningen op, hvis man kun bygger på den norske ordning. Man kunne med langt større rimelighed diskutere den svenske ordning, der i princippet omfatter alle, men hvor der er adgang for den selvstændige erhvervsdrivende til at begære sig holdt udenfor, hvad den del af indtægten angår, der stammer fra et selvstændigt erhverv. Det forudsætter altså et selvstændigt initiativ hos den pågældende, og i det omfang han har vist dette selvstændige initiativ, er det klart, at han ikke har noget moralsk krav på nogen sinde at få kompensation for ikke at blive dækket af ordningen. Men også kun under den forudsætning mener jeg at samfundet i det lange løb vil kunne afvise forpligtelsen over for de selvstændige erhvervsdrivende. Hvis man derfor tænker sig en ordning på grundlag af den svenske ordning, tror jeg, man må regne med, at så vil den langt overvejende part forblive i ordningen, men man ville selvfølgelig have skabt den indrømmelse, fordi man havde det særlige argument, som det ærede medlem hr. Helge Larsen pegede på, at der var frihed for dem til at vælge. Jeg kunne derfor tænke mig, at man i udvalget fik oplyst, hvorledes denne ordning virker i Sverige, hvor mange der rent faktisk har benyttet sig af adgangen til at holde sig udenfor. Jeg tror, det er en af de veje, der må iud i det samlede billede.